

za kmečko skupino pomnožiti tako, da bi eden poslanec zastopal vsaj 28.000 duš, in da vsi trgi volijo v mestnih skupinah. V tem oziru se godi zdaj največja krivica. Med tem ko zastopajo nekateri mestni deželni poslanci le po 6000 do 5000, nekateri komaj po 4000 duš, so kmečki poslanci iz Spodnjega Štajarja zastopniki za 50.000, 60.000, da za 70.000 duš. Vsaj nekoliko bi se popravila velika krivica, ki se kmečkemu ljudstvu v tem obziru zdaj godi. Predlog se je izročil ustavnemu odseku.

V seji dne 8. febr. je utemeljeval g. dr. Dečko predlog, naj se deželni šolski svet po vzgledu deželnih šolskih svetov na Tirolskem in za Češko razdeli v 2 oddelka, v slovenski in v nemški. Tu so zopet pokazali svojo veliko nemško omiko poslanci Walz, Rokitsky in drugi. Predlog se je izročil ustavnemu odseku v presojo in poročilo.

Potem se začne razgovor o predlogu ustavnega odseka, naj se prekličejo znane jezikovne naredbe. Poročevalec dr. Link je popisaval velike nevarnosti, ki pretijo Nemcem ne le na Češkem, temveč tudi na Štajarskem, ako se te jezikovne naredbe ne odstranijo. K tej zadevi se je oglasilo več govornikov od mnogih strani. Izmed nemških konservativcev so spretno zagovarjali svoje zastopanje v državnem zboru Herk, Wagner in Hagenhofer; tudi knez Lichtenstein je dobro govoril. Osupnil je osobito nas Slovence govor rektorja graškega vseučilišča dr. Thanerja. Ta mož, ki je v vladni službi, je napadal prejšnje in zdajšnje ministerstvo, osobito praškega cesarskega namestnika; smešil Čeha in Slovence in se spozabil tako daleč, da je celo rekel, da tisti svoje izobraženje zniža, ako se ptujega, se vé slovanskega jezika uči. Nemci so mu ploskali. Pozneje ga je posekal v izvrstnem govoru g. dr. Jurtela. A tu so se Nemci že sramovali svojega vseučiliškega rektorja ter tajili rekoč: »Saj ni tega rekel.« Nesrečna vseučiliška mladina, ki ima takega profesorja! V imenu slovenskih poslancev je izjavil g. dr. Serbec, da mi glasujemo proti predlogu ustavnega odseka, ker ne poznamo v jezikovnih naredbah nobene nevarnosti za Nemce, da pa vedno resno zahtevamo, da se enakopravnost pri vseh uradih varuje tudi Slovincem. Walz je vzdignil svojo tolsto desnico, ter obljubil, da se bo Avstrija razrusila, če ne bodo Nemci povsod imeli prve besede. Ta mož bi se naj rajši računati učil, kakor da vedno le šunta proti Slovanom! Poslanec Hagenhofer mu je namreč zadnjič dokazal, da Walz nič več šteti ne zna, ker je silno napeno napravil neko poročilo na deželni zbor. Ali s svojimi kosmatinkami in neslanostmi hoče zakriti svojo nevednost. Predlog, da naj vlada prekliče znane naredbe, se je zadnjič sprejel po večini glasov. Nasproti so glasovali Slovenci in večinoma tudi konservativni Nemci. Radi tega so pa na galeriji grdo opsovali Lichtensteina, Hagenhoferja in Kalteneggerja, ki so po svojem glasovanju izrekli, da jezikovne naredbe niso škodljive za Nemce.

Zadnjič sem vam naznanil, da pododsek petih poslancev ima preresetati predlog za stran vpeljave šolnine in šolskega davka, da se s temi novimi dohodki zboljša učiteljska plača. Ta pododsek je pa sklenil, da se ti novi davki ne vpeljejo. — Občini Sv. Jurij pod Tabrom in Sv. Rupert nad Laškim sta prosili po g. poslancu Žičkarju za poldnevni šolski pouk. Okrajni odbor v Gornjem gradu pa po poslancu Robiču, naj se cesta, ki sega od meje vranskega okraja do kranjske meje, uvrsti med ceste prve vrste.

ostanejo delj časa. — V soboto so bili pri ministerskem predsedniku Gauču zastopniki Mladočehov in čeških veleposestnikov; Nemcev pa ni bilo blizu, ker nočejo sprave. — V nedeljo je bilo na Dunaju več čeških shodov. Vsi so zahtevali enakopravnost češkega jezika na Nižjem Avstrijskem. — Na vseh nemških visokih šolah se je dne 7. febr. končalo prvo poletje. Zdaj bo menda mir.

Češko. Narodnostni prepir med Nemci in Čehi mora ugajati socijalnim demokratom, ker so le-ti v več občinah pri volitvah zmagali. — V kratkem se izdajo nove jezikovne naredbe za Češko, ki bodo vsemu svetu pokazale češko prijenljivost in nemško nestrpnost.

Tirolsko. Laški deželni poslanci so izgubili svoje mandate, ker jih ni bilo v deželni zbor. Ko bi mi štajarski Slovenci toliko pravic imeli, ko tirolski Lahi, bili bi za dolgo zadovoljni!

Štajarsko. Kakor na Dunaju, tako so tudi v Gradcu na visokih šolah razbijali nemški dijaki ter preprečili predavanja. Ali samo s tem niso bili zadovoljni; psovali, da celo topli so slovenske dijake. Vladni organi pa rogovileže še branijo!

Koroško. V deželnem zboru je Slovenec Grafenauer izvrstno govoril o pravi krščanski in narodni šoli. — Snuje se zveza katoliških delavskih društev na Koroškem.

Kranjsko. Ljubljanski mestni svet in deželni zbor sta se takoj potegnili za pravice slovenskih visokošolcev ter zahtevala slovensko vseučilišče v Ljubljani. — Na Bledu je bil dne 3. februarja jako dobro obiskan shod; govorili so gg. poslanci Pogačnik, Ažman in dr. Krek.

Primorsko. Goriski deželni zbor je edini, ki letos ne more zborovati; Lahoni so hujši od naših Nemcev. — V Rovinju je pri občinskih volitvah propadla lahonska stranka.

Ogersko. Protest nemadjarjskih narodov proti pomadjarjenju krajevnih imen so te dni listi objavili. — Ciszkofalu je bila oni dan dopolnilna volitev v državni zbor. Izvoljen je bil sev liberalce; toda ubite so bile štiri osebe, pet pa je težko ranjenih.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so se v posebnem pismu zahvalili avstrijskim škofom za častitko o biserni maši ter zopet priporočili škofom in vernikom gorečo molitev in krščansko vzgojo mladine. — Tekom meseca marcija bode konzistorij ali zbor kardinalov, in v tem bodo papež pet novih kardinalov imenovali.

Francosko. Romanopisec Zola je v ponedeljek prišel pred porotnike, ker je v listu »Aurore« psoval francosko vlado in vojaštvo. Kakor znano, se žid Zola poteguje za prognanega stotnika žida Dreyfussa, ki je važna vojaška pisma prodal neki tuji državi. Ako bo Zola obsojen, potem se bode precej pobesil greben vsem židom.

Angleško. Včeraj se je sešel parlament ali državni zbor. — Te dni je več ministrov govorilo o kitajskem vprašanju. Vsi so povdarjali, da vsa kitajska morska pristanišča morajo biti odprta vsem tujim ladijam. In to velja zlasti o pristanišču Talien-Van, katero si Rus hoče popolnoma prisvojiti.

Turško. Oni dan je bil avstrijski poslanik Calice pri sultanu. Sultan je našemu poslaniku navedel uzroke, zakaj da grškega princa Jurija ne more imenovati za guvernerja na Kreti. Calice pa je sultanu izjavil, da je Avstrija proti princu Juriju. S tem pa je naša država nasprotna tudi Rusiji, ki se najbolj poteguje za tega princa. — V Skoplju blizu Soluna so se dne 4. febr. do krvavega spopadli Srbi in Bolgari; turška oblast jih je dala mnogo zapreti.

Grško. Grški poslanik Maurocordato v Carigradu je najodločneje protestoval proti odredbi sultanove vlade, ki je jela znatno pomnoževati vojno moč v Tesaliji.

Cerkvene zadeve.

Nova cerkev v Št. Pavlu pri Boljski.

Dne 30. januarja smo obhajali tukaj veliko cerkveno slovesnost. Prvokrat smo prav slovesno obhajali god našega farnega patrona, sv. Pavla spreobrnjenja, v novo do-delani cerkvi. Tudi lani smo ga že obhajali v novi cerkvi, pa bilo je še vse odprto, ni bilo ne oken, ne vrat, ne tlaka — zdaj pa je zidarsko delo dokončano in tudi orglje so že postavljene in tudi nova prižnica, katero je izdelal slovenski mojster, gospod Cesar iz Mozirja.

Slovesnost so prišli povzdigovat preč. g. prelat iz Maribora, Karol Hribovšek, ki so pred poltretjim letom tudi vogelni kamen blagoslovili. G. prelat so v pridigi najprvo v imenu mil. knezoškofa domačemu č. g. župniku in domačim župljanom častitali, da se jim je z božjo pomočjo posrečilo v tako kratkem času pozidati novo farno cerkev, in so jih opomnili, da imajo uzrok se veseliti — križ, ki je bil pred 2½ letom zasajen na mesto velikega oltarja, je zdaj na vrhu cerkve, in vse to velikansko delo se je zvršilo brez vsake nesreče.

Mil. knezoškof so tudi sami poslali pismo z g. prelatom, v katerem častitajo g. župniku in njihovim župljanom k tej sreči in k blagoslovu od Boga, in so ob enem priložili v pismu 25 gld. za novi veliki oltar. To je že drugi dar. Že poprej so podelili za novo cerkev 100 gld. Bog jim tisočkrat povrni!

G. prelat so potem razložili štiri čednosti sv. Pavla, našega farnega patrona: strah božji, njegovo spokornost, njegovo gorečnost za sv. vero in njegovo ljubezen do Boga, da bi ga posnemali v teh čednostih. Opominjali so nas, naj tudi mi imamo gorečnost za sv. vero in njegovo ljubezen do Boga, da bi ga posnemali v teh čednostih. Opominjali so nas, naj tudi mi imamo gorečnost vsak po svojem stanu. Tu je bilo nekaj možev, ki so se bili pridružili socijalnim demokratom. Bog daj, da bi ta potrebni opomin za gorečnost sv. vere ne bil brez sadu. Bog daj, da bi vsi spoznali svojo zmoto in da bi se vsem lahko rekle besede sv. Petra: »Zdaj bratje, vem, da ste iz nevednosti to storili.« (Dj. ap. 3, 17.)

Ko so nam priporočali posnemati sv. Pavla v ljubezni do Boga, so nas zagotovili, da smo si s tem, ko smo sezidali novo cerkev v čast božjo, ob enem postavili trajen spominček naše ljubezni do Boga, katerega bodo videli naši otroci in otrok otroci. Slednjič so nas opomnili na besede sv. Pavla: »Bodite hvaležni!« Hvaležni moramo biti Bogu, ki je dal tak blagoslov našemu delu in nas varoval vsake nesreče.

Res veliko veselje je bilo ta dan za Št. Pavelčane, v prvi vrsti za č. g. župnika; veliko so delali in skrbeli, daleč okrog so les sami nabirali — in marsikaj grenkega pokušili, ker vsaka dobra reč ima tudi svoje nasprotnike.

Posebno velike zasluge za stavbo nove cerkve ima g. Norbert Zanier. Če bi ne bilo g. Zanierja, bi se cerkve ne bilo. Ko se ni bilo dosti kapitala za zidanje in bi posvetna oblast ne bila pustila zidati, je šel g. Zanier za poroka in nato se je zidanje pričelo. Kot načelnik stavbinskega odbora je storil veliko daljnih potov. Njegova zasluga je, da se je naša cerkev čudovito vredno zidala. Ker je trgovec in je že tudi sam veliko dal zidati, je znal zato skrbeti, da se nobena reč in nobeno delo ni preplačalo. Seveda je tudi denarja Zanierjeva hiša za cerkev močno veliko podelila in še deli. Veliko so pa poslali drugi na njihovo besedo. Uro je kupila čisto sama in gospa Ana Roblek je spravila skupaj za veliki oltar okoli 1100 gld. in gospa Adela Dečko je dala samo za prižnico 200 gld.

Pa tudi drugi farani so veliko storili za novo cerkev, nekateri res prav veliko. Cerkev zidati je velikansko delo in zato so imeli vsi priložnost, veliko storiti, in so ne-

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se dne 13. febr. odpeljejo v Budapešto, kjer